

“ડૉક્ટર પ્રણવ મજિઠિયા... પેજ ફોર ડૉક્ટર પ્રણવ મજિઠિયા... અરજન્ટ કૉલ ફોર યુ...” આખી હોસ્પિટલમાં લગાવેલા લાઉડ સ્પીકર્સમાં વિદેશી ઉચ્ચારો સાથે અનાઉન્સમેન્ટ થઈ રહ્યું હતું.

બપોરના દોઢ વાગ્યાનો સમય હતો. ફિલાડેલફિયાની અબ્રામસન કેન્સર સેન્ટર હોસ્પિટલનો સ્ટાફ લગભગ માટે કેફેટેરિયા તરફ જઈ રહ્યો હતો. કેટલાક લોકો કેફેટેરિયાથી પોત-પોતાના વર્કસ્ટેશન તરફ જઈ રહ્યા હતા. સામાન્ય રીતે શાંત અને નિર્જન લાગતી હોસ્પિટલ લોબી અત્યારે વાતચીતના અવાજ અને માણસોને કારણે ખાસ્સી જીવંત લાગી રહી હતી. સ્કાય બ્લ્યૂ ટર્કોઈશ બ્લ્યૂ યુનિફોર્મ પહેરેલા પેરામેડિકલ સ્ટાફ અને વ્હાઈટ એપ્રન પહેરેલા મેડિકલ સ્ટાફની અવર-જવરમાં ક્યાંક કોઈક એકબીજાને વીશ કરી રહ્યા હતા, કોઈક ટોળે વળીને વાતો કરી રહ્યા હતા, તો વળી કોઈ યુગલ – ગર્લફ્રેન્ડ, બોયફ્રેન્ડ ખૂણામાં ઘૂંટર ઘૂંટર કરી રહ્યા હતા. એકથી પોણા બે આ હોસ્પિટલનો લંચ ટાઈમ હતો. જેને ઈમરજન્સી ન હોય એવા સ્ટાફ માટે, ડૉક્ટર્સ માટે આ નિયમિત સમય હતો. જેમણે ઈમરજન્સી અટેન્ડ કરવાની હોય એ અથવા જેની પાસે રિલિવર ન હોય એવા સ્ટાફને પોતાની સગવડે લંચ કરવાની છૂટ હતી.

પેન્સિલવેનિયા યુનિવર્સિટીની મેડિકલ કોલેજ સાથે જોડાયેલી આ અબ્રામસન કેન્સર સેન્ટરની હોસ્પિટલ વિશ્વમાં નંબર વન કેન્સર હોસ્પિટલ છે. અહીં દેશ-વિદેશથી પેશન્ટ્સ કેન્સરની ટ્રીટમેન્ટ માટે આવે છે. યુનિવર્સિટી સાથે જોડાયેલું રિસર્ચ સેન્ટર રોજ અવનવી શોધ કરે છે. કેન્સર અંગેની આ નવી નવી શોધ માટે પણ વિશ્વભરના ડૉક્ટર્સ અહીં આવીને કામ કરવામાં પોતાનું ગૌરવ અનુભવે છે. ડૉક્ટર રોનાલ્ડ ડીમેટ્ટીઓ સાથે જોડાઈને કોઈપણ કેન્સર સર્જન પોતાની કારકિર્દીના સર્વોચ્ચ શિખરે હોવાની અનુભૂતિ કરી શકે એવી આ હોસ્પિટલની શાખ છે.

આજે બપોરે આ હોસ્પિટલમાં ભારતથી આવેલા એક ડૉક્ટરની શોધમાં વારંવાર અનાઉન્સમેન્ટ થઈ રહ્યું હતું.

“ડૉક્ટર પ્રણવ મજિઠિયા...” આખી હોસ્પિટલમાં લગાવેલા લાઉડ સ્પીકર્સમાં ત્રીજીવાર અનાઉન્સમેન્ટ થયું. આ હોસ્પિટલની સિસ્ટમ હતી. કોણ, ક્યાં હોય એની ખબર ન હોય, કોઈપણ ડૉક્ટર જો પોતાના વર્કસ્ટેશન પર ફોન ન ઉપાડે તો એના નામનું પેજ કરવામાં

આવતું. હોસ્પિટલના ખૂણે ખૂણે લગાવેલા લાઉડ સ્પીકરમાં પોતાના નામનું પેજ સંભળાય એટલે ડોક્ટર, પેરા મેડિકલ, મેડિકલ સ્ટાફ લોબીમાં લગાવેલા હાઉસ ટેલિફોનથી રિસેપ્શન પર સંપર્ક કરી શકે. રિસેપ્શન પર એમને મળવા આવેલા વિઝિટર કે એમના વોર્ડની ઈમરજન્સી અંગેની માહિતી એમને મળી રહે.

“વહેર ઈઝ પ્રણવ?” એશિયન દેખાતા એક ડોક્ટરે સામેથી આવી રહેલી સોનેરી વાળ અને ભૂરી આંખો ધરાવતી સુંદર કહી શકાય એવી નર્સને પૂછ્યું. એના સ્કાય બ્લૂ ઢીલા-ઢાલા કોસ્ચ્યુમમાં પણ એનું સુંદર ફિગર છતું થયા વિના રહેતું નહોતું.

“આઈ ડોન્ટ નો.” એ સુંદર છોકરીએ ડોકું ધૂણાવીને કહ્યું.

“એના નામનું પેજિંગ ચાલે છે, નેન્સી, કદાચ એના વોર્ડની ઈમરજન્સી હશે.” એશિયન ત્વચા ધરાવતા ભારતીય ડોક્ટરે પેલી છોકરીને કહ્યું.

“એમને મેં છેલ્લા બે કલાકથી જોયા નથી, ડૉ. નિકુંજ.” નેન્સીએ જવાબ આપ્યો, પછી ઉમેર્યું, “તમે કહો તો એનો સેલફોન લગાડું.”

“દર વખતે મને પૂછીને ફોન કરે છે?” ડૉ. નિકુંજ પટેલે હસીને નેન્સીની મજાક કરી. ડૉ. પ્રણવ માટે નેન્સીના આકર્ષણની માહિતી લગભગ આખા હિમેટોલોજી ડિપાર્ટમેન્ટ સુધી પહોંચી ગઈ હતી. નેન્સી આમ તો ઓસ્ટ્રેલિયન અને અમેરિકન માતા-પિતાનું સંતાન હતી. ચોવીસ વર્ષની એ છોકરી જે રીતે ડૉ. પ્રણવની આગળ-પાછળ ફરતી એ જોઈને અબ્રામસન કેન્સર સેન્ટરમાં હળવી મજાક થવા લાગી હતી, “લીઝ, ફાઈન્ડ ડીમ.” કહીને ડૉ. નિકુંજે મોટા સ્મિત સાથે ઉમેર્યું, “ક્યાંય નહીં હોય તો તારા દિલમાં હશે!”

આ એક એવી હોસ્પિટલ છે, જ્યાં મૃત્યુનો ઓછાઓ લગભગ ચોવીસ કલાક ઝળુંબંતો રહે છે. અહીં આવનારા પેશન્ટ્સ સામાન્યતઃ પહેલાં બીજે ક્યાંક સારવાર કરાવીને આવતા હોય છે. બધેથી હારીને અહીં આવનારાની સંખ્યા પ્રમાણમાં વધુ છે, અહીં. મોટાભાગના પેશન્ટ્સની સ્થિતિ ટર્મિનલી ઈલ એટલે કે પ્રમાણમાં ઘણી ખરાબ હોય. અહીં કામ કરતા લગભગ તમામ લોકો માટે રોજનું એક મૃત્યુ બહુ હચમચાવી નાખનારી ઘટના નથી હોતી. એ સિવાય પણ અહીં પીડા અને ડીપ્રેશનનું વાતાવરણ વોર્ડમાં ચોવીસ કલાક દેખાયા કરે. એટલે અહીં કામ કરતા લોકો માટે આવી હળવી મજાક સામાન્ય રહેવા માટે જરૂરી બની જતી.

“ઓહ!” નેન્સીએ ખભા ઊલાળ્યા, એના સોનેરી વાળ આમતેમ ઝૂલ્યા, એની ભૂરી આંખોમાં તોફાન છલકાયું, “ત્યાં હશે તો બહાર નહીં નીકળે...” એણે પોતાના સુંદર શરીર તરફ ઈશારો કરીને હૃદય પાસે હાથ મૂક્યો, “મારા હૃદયથી વધુ સેફ અને આરામદાયક જગ્યા બીજી કઈ હોય?”

“તારી બાહોમાં...” ડૉ. નિકુંજે નજીક આવીને નેન્સીના ગાલ પર હળવો સ્પર્શ કર્યો, “જોકસ અપાર્ટ, તું વોર્ડમાં જઈને પ્રણવને શોધી શકે તો જરા...”

“શ્યોર!” કહીને નેન્સી પણ પોતાની દિશામાં આગળ વધી ગઈ.

ડૉ. નિકુંજ પોતાની ચેમ્બર તરફ જવા લાગ્યા.

અમેરિકા એક જુદા પ્રકારનો દેશ છે. બ્રિટીશર્સ જેવી જડતા નથી, અહીં. સહેજ વધુ સ્વતંત્રતા છે. ખુલ્લા દિલની દોસ્તી છે. સ્ત્રી-પુરુષના સંબંધો વિશે કોઈ છોછ નથી, પણ જો કોઈ આવા સંબંધમાં આગળ ન વધવા માગતું હોય તો એ વિશે કોઈ આગ્રહ, હઠાગ્રહ, દુરાગ્રહ પણ નથી હોતા. કોઈને અપ્રોચ કરવો એ સ્વાભાવિક ઘટના અને એ ના પાડે એને પણ એટલી જ સ્વાભાવિકતાથી લેવામાં આવે છે. હા પાડવામાં કોઈ શરમ, સંકોચ કે દંભ નથી. ને ના પાડવામાં “ખોટું લગાડવા”ની છૂટ નથી અહીં!

સમગ્ર વિશ્વમાંથી ડોક્ટર્સ અહીં રિસર્ચ કરવા, કામ કરવા, શીખવા અને શીખવાડવા આવે છે. પેન્સિલવેનિયા મેડિકલ કોલેજના વિદ્યાર્થીઓ પણ છે, અહીં. લગભગ પંદરસો જણાનો પરમેનન્ટ સ્ટાફ અને એ સિવાય વિઝિટિંગ ડોક્ટર્સ, ફેકલ્ટી થઈને આખી હોસ્પિટલમાં ત્રણ-સાડા ત્રણ હજાર લોકો રોજ કામ કરે છે. મૃત્યુ પામતા, જીવવાની આશા છોડી ચૂકેલા માણસોને જીવવાનું બળ આપવું એ સહેલું કામ નથી. અહીં સ્ટાફના લગભગ તમામ માણસો અઠવાડિયાના સાતેય દિવસ, દિવસના ચોવીસેય કલાક આ જ કામ કરે છે!

ડોક્ટર પ્રણવ મજિઠિયા પણ આવા જ એક વિઝિટિંગ ડોક્ટર તરીકે અબ્રામસન હોસ્પિટલમાં છેલ્લા ત્રણ મહિનાથી કામ કરતા હતા. ભારતના શ્રેષ્ઠ ઓન્કો સર્જન્સમાં જેનું નામ લઈ શકાય એવા પ્રણવને બહુ નાની ઉંમરે ખૂબ મોટી સફળતા મળી હતી. એમના પેશન્ટ્સ એમને લગભગ ભગવાન સમજતા. પાંત્રીસ વર્ષ કરતાં ઓછી ઉંમરે પ્રણવની નામના પાંત્રીસ વર્ષથી આ ક્ષેત્રમાં કામ કરતા ડોક્ટર્સ કરતાં પણ વધુ હતી.

અબ્રામસન હોસ્પિટલ અને પેન્સિલવેનિયા યુનિવર્સિટી તરફથી પ્રણવને સ્પેશિયલ ઈન્વિટેશન આપીને અહીં છ મહિના કામ કરવાનું આમંત્રણ આપવામાં આવ્યું હતું. પોતાના અનુભવો શેર કરીને ઓન્કોલોજીના સ્ટુડન્ટ્સને ભણાવવાની સાથે સાથે કેન્સરના ક્ષેત્રમાં થઈ રહેલી નવી શોધખોળ વિશે ભણાવા માટે પ્રણવને અહીં સ્પેશિયલ સ્કોલરશીપ આપવામાં આવી હતી.

ત્રણ જ મહિનામાં પ્રણવે વિદ્યાર્થીઓ અને પોતાના પ્રોફેસર્સ સાથે તો મિત્રતા કરી જ લીધી હતી, પરંતુ અબ્રામસનના ઓન્કોલોજી ડીપાર્ટમેન્ટનો સ્ટાફ પણ પ્રણવ સાથે એકદમ ઈમોશનલી જોડાઈ ગયો હતો. પ્રણવની સ્ટાઈલ જ અનોખી હતી. એ ડોક્ટર ઓછો અને દોસ્ત વધારે હતો. છ ફૂટ જેટલી હાઈટ, વેલ બિલ્ટ શરીર અને સહેજ ભીને વાન એવો પ્રણવ હસે ત્યારે એના ગાલમાં ઊંડા ખાડા પડતા. પ્રણવની ત્વચા બહુ ગોરી નહોતી, બલ્કે સહેજ શ્યામ કહી શકાય એવો પ્રણવ કાળો પણ કામાણગારો હતો. તીખું નાક અને મોટી આંખો પર લાંબી પાપણ પ્રણવના ચહેરાને ખાસ બનાવતી હતી. અહીં કામ કરતી લગભગ બધી જ વ્હાઈટ નર્સીસ, પેરામેડિકલ સ્ટાફની છોકરીઓ અને કેટલીક સિનિયર ડોક્ટર્સ પણ પ્રણવ પર ફીદા હતી! પરંતુ પ્રણવ તો અહીં કામ કરવા આવ્યો હતો. કોઈ બીજી-ત્રીજી વાતમાં એને રસ પડતો જ નહીં.

હમાણા નિકુંજે જેને પ્રણવ વિશે પૂછ્યું, એ નેન્સીએ તો હિંમત કરીને એક દિવસ પ્રણવને ડેટ માટે પૂછી નાખ્યું હતું. પ્રણવે દોસ્તીથી એનો ખભો ધાબડતા એને કહેલું, “આઈ એમ

એન ઈન્ડિયન મેરીડ મેન!" પછી સ્નેહથી ઉમેર્યું હતું, "અમારે ત્યાં લગ્ન પછી ડેટીંગ ન હોય." એણે હસતાં હસતાં કહેલું, "આમ તો લગ્ન પહેલાં પણ ન હોય..." નેન્સી હજી હિંમત હારી નહોતી. એ લંચ અવરમાં પ્રણવને શોધતી, હોસ્પિટલની ડ્યૂટી પૂરી થયા પછી પ્રણવને એના ડોક્ટર્સ ક્વાર્ટર્સ સુધી વિફ્ટ આપવા માટે કેટલીક વાર અડધો અડધો કલાક પોતાની ગાડીમાં બેસીને રાહ જોયા કરતી. પ્રણવને આ બધી ખબર નહોતી એમ નહીં, પણ નેન્સીનું દિલ ન તૂટે એની કાળજી લઈને પ્રણવ સ્નેહથી એને સમજાવતો, "શું કામ મારી પાછળ તારા પ્રયત્નો વેસ્ટ કરે છે. હું તો હમણા ત્રણ મહિનામાં જતો રહીશ."

નેન્સી હસીને કહેતી, "ત્રણ મહિના એટલે નેવુ દિવસ... લોટ ઓફ ટાઈમ, ડોક!"

"યસ, માય ડિયર..." પ્રણવ જવાબ આપતો, "હજી નેવુ દિવસ મારી પત્ની વગર કાઢવાના છે, મારે. લોટ ઓફ ટાઈમ!" તેમ છતાં એ નેન્સી સાથે પોતાના ક્વાર્ટર્સ સુધી જતો. ક્યારેક એને લન્ચ પર લઈ જતો...

અત્યારે પણ પ્રણવના નામનું પેજ સાંભળીને નેન્સીએ એને શોધવાનો પ્રયત્ન કર્યો. ગઈકાલે એક પેશન્ટ ક્રિટિકલ થઈ ગયું હતું, એટલે પ્રણવે આખી રાત અહીં જ, જાગતાં વીતાવી હતી એ નેન્સીને ખબર હતી. આજે સવારે એ પેશન્ટની હાલત જરા સુધરી હતી, એટલે પ્રણવ પોતાના ક્વાર્ટર પર જઈને સૂઈ ગયો હશે એમ વિચારીને નેન્સીએ હોસ્પિટલની લોબીનો ફોન ઉઠાવી રિસેપ્શન પર કોલ કર્યો, "આઈ થીંક ડોક્ટર પ્રણવ એમના ક્વાર્ટરમાં હશે. એમના સેલફોન પર ટ્રાય કરી જુઓ.."

"સેલફોન સ્વીચ ઓફ છે." રિસેપ્શનિસ્ટે કહ્યું, "અમે પહેલાં જ પ્રયત્ન કરી જોયો."

"ઓ.કે., હું દસ મિનિટ માટે મારા વોર્ડમાંથી બહાર જાઉં છું. ડોક્ટર પ્રણવ કદાચ ક્વાર્ટરમાં હોય તો જોઈ આવું."

"હા, હા!" યશમાં પહેરેલી રિસેપ્શનિસ્ટે મજાક કરી, "તારે તો એના અપાર્ટમેન્ટ પર જવાનું બહાનું જ જોઈતું હતું."

"ઓ.કે.! તો નથી જતી, કોઈ બીજાને મોકલો.." કહીને નેન્સી હસી. એના એ હાસ્યમાં પ્રેમમાં પડી ગયેલી છોકરીની નજાકત અને નિષ્ઠા બંને સ્પષ્ટ સંભળાયા, રિસેપ્શનિસ્ટને.

"સારું, સારું!" એણે ફરી હસીને ઉમેર્યું, "આમ તો ચાલુ ડ્યૂટીએ બહાર જવાની છૂટ નથી કોઈને, પણ તું સ્પેશિયલ કેસ છે." રિસેપ્શનિસ્ટે કહ્યું, "એમના ઘરેથી ત્રણ ફોન આવી ચૂક્યા છે. એમનો સેલફોન બંધ છે. કોઈક અરજન્ટ મેસેજ છે, એટલે..."

"અત્યારે?" નેન્સીએ ઘડિયાળ જોઈ, "ઈન્ડિયામાં સવારના પાંચ વાગ્યા હશે. કંઈ ગરબડ છે?" અત્યાર સુધી ચાલી રહેલી મજાકમાં હવે ચિંતા ભળી, "એના મધર ઓલ્ડ છે."

"તને બહુ ખબર છે!" રિસેપ્શનિસ્ટે કહ્યું.

"અફકોર્સ!" નેન્સીએ અધિકારપૂર્વક કહ્યું, "એના મધર સેવન્ટી એઈટ યર્સના છે. એની વાઈફ અને એનાં મધર એકલાં રહે છે, આખા ઘરમાં." એણે સહેજ ચિંતાપૂર્વક ઉમેર્યું,

“આઈ હોપ બધું બરાબર હોય.” ફોન મૂકીને એ લિફ્ટમાં નીચે ઉતરી. હોસ્પિટલના પાછળના ગેટથી બહાર નીકળી એ સ્ટાફ પાર્કિંગ પાસે પહોંચી.

બેસમેન્ટના સ્ટાફ પાર્કિંગમાં પાર્ક કરેલી ગાડી બહાર કાઢીને એ હોસ્પિટલના મુખ્ય ગેટમાંથી બહાર નીકળી. સ્પુસસ્ટ્રીટ અને વોલનટ સ્ટ્રીટની વચ્ચે ખૂણા ઉપર આ હોસ્પિટલ, અબ્રામસન કેન્સર સેન્ટર આવેલું હતું. અહીંથી બહાર નીકળીને મુખ્ય દરવાજેથી એક તરફ વોલનટ સ્ટ્રીટ જવાતું અને દરવાજાની બહાર નીકળીને જો બીજી તરફ વળીએ તો સ્પુસસ્ટ્રીટ તરફ જતો રસ્તો મળતો. મુખ્ય ગેટની બહાર નીકળીને નેન્સીએ પોતાની ગાડી વોલનટ સ્ટ્રીટ તરફ લીધી. વિદેશથી આવતા સિનિયર્સ ડોક્ટર્સ માટે અહીં પૂરી સગવડવાળા સ્ટુડીયો અપાર્ટમેન્ટ્સની વ્યવસ્થા હોસ્પિટલ તરફથી કરવામાં આવી હતી.

સત્યાવીસ માળના આ બિલ્ડિંગમાં દરેક ફ્લોર પર દસ, કુલ બસો સીત્તર સ્ટુડિયો અપાર્ટમેન્ટ્સ હતા. એના નંબર ફ્લોરના નંબર સાથે જોડીને આપવામાં આવ્યા હતા. પ્રણવનો અપાર્ટમેન્ટ એકવીસમા માળે હતો. ટુ વન ઝીરો ફોર.

નેન્સીએ લિફ્ટમાં એકવીસમા માળનું બટન દબાવ્યું.

લિફ્ટ એકવીસમા માળ પર ઊભી રહી એટલે નેન્સીએ બહાર નીકળીને ઝીરો ફોર નંબરના અપાર્ટમેન્ટ તરફ દોટ મૂકી. એણે ડોરબેલ પર આંગળી દબાવી. અંદર વાગી રહેલી બેલ એને સંભળાઈ. દરવાજો ખુલ્યો નહીં, નેન્સીએ ફરી બેલ વગાડ્યો. દરવાજો ખુલ્યો નહીં...

ભારતની જેમ અહીં બાજુવાળાને ત્યાં તો પૂછાય નહીં! થોડી ચિંતા અને થોડી અકળામણમાં નેન્સીએ ત્રીજી વાર ડોરબેલ વગાડ્યો, પણ દરવાજો ખુલવાના કોઈ આસાર દેખાયા નહીં. ચોથીવાર બેલ દબાવે એ પહેલાં નેન્સીના સેલફોન પર રીંગ વાગી, “યસ!” એણે ફોન ઉપાડ્યો.

“ડોક્ટર પ્રણવ મળી ગયા છે. એ ડોક્ટર બેન્સન સાથે ઓ.ટી.માં હતા.” રિસેપ્શનિસ્ટનો આરોહ-અવરોહ વગરનો અવાજ સંભળાયો.

“પણ બેન્સન તો...” નેન્સી સહેજ ગુંચવાઈ, “લંગ્સની સર્જરી કરે છે.”

“એટલે તો ખબર ના પડી. એમણે કોઈને ઈન્ફોર્મ જ નહોતું કર્યું.” રિસેપ્શનિસ્ટે કહ્યું, “એકેડેમિક ઈન્ટરેસ્ટથી એ ઓ.ટી.માં ઓબ્ઝર્વ કરવા ગયેલા.” પછી ઉમેર્યું, “તું પાછી આવી શકે છે.” નેન્સીએ ફોન ડીસકનેક્ટ કર્યો. પ્રણવ અહીં ન મળ્યો એનાથી એને સહેજ નિરાશા થઈ. ઊંઘતા પ્રણવને જગાડીને એકાદ કોફી બનાવી આપવાની એની ઝંખના અધૂરી રહી એ વાતે જરાક દુઃખી થઈને નેન્સી લિફ્ટ તરફ પાછી વળી.

અહીં, ઓપરેશન થિયેટરમાંથી કેપ અને માસ્ક પહેરીને હાથમાં ગ્લ્ગ્સ સાથે પ્રણવ બહાર આવ્યો ત્યારે એના ચહેરા પર ચિંતા હતી. ઘરેથી ત્રણ વાર ફોન કરવા પડે એવી કઈ ઈમરજન્સી હોઈ શકે એ વિચારે એનું મન ચકરાવે ચઢી ગયું હતું. એણે ગ્લ્ગ્સ ઉતારી, માસ્ક અને કેપ કાઢીને પોતાનો સેલફોન ઓન કર્યો.

ફોન ઓન થતાં જ ઓણે જાનુ લખેલા નંબર પર કલિક કર્યું. બીપ બીપ અવાજ પછી રીંગ સંભળાવા લાગી. પહેલી, બીજી, ત્રીજી રીંગ સુધીમાં તો પ્રણવના ધબકારા વધી ગયા. ઓણે ઘડિયાળમાં જોયું. ભારતમાં, અમદાવાદમાં એના ઘરે સવારના પાંચ વાગ્યા હોવા જોઈએ, એને વિચાર આવ્યો. ચોથી અને પાંચમી રીંગે જ્યારે ફોન ઉપાડવામાં આવ્યો ત્યારે પ્રણવના શ્વાસ તેજ થઈ ગયા.

“હલો.” ઓણે કહ્યું, પણ સામેથી કોઈ કશું બોલ્યું નહીં, “હલો, હું પ્રણવ.” ઓણે કહ્યું. આમ તો એની પત્નીના ફોન પર પોતાનું નામ આવ્યું જ હોય તેમ છતાં ઓણે ફરી કહ્યું, “પ્રણવ બોલું છું.”

“ડોક્ટર પ્રણવ?” સામેથી એક પુરુષ અવાજ સંભળાયો.

“જી, જી...” પ્રણવે કહ્યું, “જહાન્વી ક્યાં છે?”

“એ...” પુરુષ અવાજ સહેજ ગૂંચવણમાં હોય એવું લાગ્યું, પ્રણવને.

“એને ફોન આપો.” પ્રણવે કહ્યું.

“એ... પોલિસ સાથે વાત કરે છે.” સામેથી જોણે ફોન ઉપાડ્યો હતો એ પુરુષ અવાજે કહ્યું.

“પોલિસ?” પ્રણવને નવાઈ લાગી, “પોલિસ કેમ?”

“વેલ!” એ માણસે અત્યંત સ્વસ્થતા અને સલૂકાઈપૂર્વક જવાબ આપ્યો, “તમારા મઘરનું ખૂન થઈ ગયું છે. અત્યારે ઘરમાં પોલિસ તપાસ ચાલી રહી છે.” થોડીક ક્ષણો પ્રણવને કોઈએ જોરથી તમાચો માર્યો હોય એમ એના કાનમાં તમરાં બોલી ગયા. આખી હોસ્પિટલ ગોળ-ગોળ ફરતી લાગી અને ઓપરેશન થિયેટરની બહાર બેઠેલા લોકો, ખૂણામાં આવેલા વર્કસ્ટેશન ઉપર કામ કરતી નર્સ અને સામેથી આવી રહેલો નિકુંજ પણ એને ગોળ-ગોળ ફરતો લાગ્યો. પ્રણવે આંખો મીંચી દીધી. ત્યાં મૂકેલી બેન્ચ ઉપર એ એટલા જોરથી પછડાયો કે નિકુંજ એને જોઈને દોડતો નજીક આવી ગયો.

“પ્રણવ...” નિકુંજ એની સામે આવીને ઊભો રહ્યો. પોતાના બંને હાથ માથા ઉપર મૂકીને માથું ઝૂકાવી, કોણી ઘૂંટણ પર ટેકવીને પ્રણવ સૂનમૂન બેસી ગયો, “શું થયું પ્રણવ?” નિકુંજે પૂછ્યું. પ્રણવે “ના”માં ડોકું ધૂણાવ્યું. એની પાસે કહેવા માટે કંઈ નહોતું, કદાચ!

પ્રણવની બાજુમાં પડેલો સેલફોન હાથમાં લઈને નિકુંજે ફોનનું લોક ચાર ડીજીટના આંકડા દબાવીને ખોલ્યું. પ્રણવની એવી કોઈ વાત નહોતી જેની નિકુંજને ખબર ન હોય. બલ્કે પ્રણવને અહીં, આ હોસ્પિટલમાં નિકુંજેના લીધે જ આવી શક્યો હતો. એને ઈન્વાર્સ્ટ કરવા માટેના બધા પ્રયાસ નિકુંજે કર્યા હતા. એ બંને સ્કૂલથી સાથે ભણ્યા હતા. એન.એચ. એલ. મેડિકલ કોલેજમાં સાથે એડમિશન લીધું... કેન્સર પર રિસર્ચ કરવાનું પણ સાથે જ નક્કી કર્યું હતું. નિકુંજે અમેરિકા આવવાનો નિર્ણય લીધો જ્યારે પ્રણવ એની મા વીરબાળાબહેન પાસે રહેવા માટે ભારતમાં જ રહ્યો. અત્યારે પ્રણવની આ હાલત જોઈને નિકુંજને સાચે જ ચિંતા થઈ ગઈ. ઘરે શું બન્યું હશે એ જાણવા નિકુંજ પણ બેચેન થઈ ગયો. ઓણે લાસ્ટ ડાયલ નંબર જોડીને સેલફોન કાને ધર્યો.

“હલો!” સામેથી ફરી એ જ પુરુષ અવાજ સંભળાયો, “યસ, ડોક્ટર પ્રણવ!”

“પ્રણવ નહીં નિકુંજ.” એણે કહ્યું, “હું ડોક્ટર પ્રણવ મજિઠિયાનો દોસ્ત છું. ડોક્ટર નિકુંજ પટેલ.”

“સારું થયું તમે ફોન કર્યો.” સામેથી સંભળાઈ રહેલા અવાજે કહ્યું, “હું એસીપી રઘુવીર ઝાલા બોલું છું.”

“જહાન્વીનો ફોન તમારી પાસે કેમ છે?” નિકુંજે પૂછ્યું, “શું થયું? જહાન્વી ક્યાં છે?”

“જહાન્વીબહેન પોલિસ કસ્ટડીમાં છે.” રઘુવીર ઝાલાએ કહ્યું, “ડોક્ટર પ્રણવ મજિઠિયાના મધર વીરબાળા મજિઠિયાનું ગઈકાલે મોડી રાત્રે ખૂન થયું છે.”

“અરે, પણ જહાન્વી પોલિસ કસ્ટડીમાં કેમ છે?” નિકુંજને આઘાત લાગ્યો.

આ સવાલ સાંભળતાં જ નીચું માથું કરીને સૂનમૂન બેઠેલો પ્રણવ ઊભો થઈ ગયો, “જહાન્વી પોલિસ કસ્ટડીમાં છે?” એણે નિકુંજ પાસેથી ફોન લગભગ ઝૂંટવી લીધો, “હું પ્રણવ બોલું છું. જહાન્વી કેમ પોલિસ કસ્ટડીમાં છે?”

“ડોક્ટરસાહેબ, તમે બને એટલા જલ્દી ભારત આવવા નીકળો એવી મારી સલાહ છે.” રઘુવીર ઝાલાએ પ્રોટોકોલ તોડીને પ્રણવની મદદ કરી.

“શું થયું છે એ કહો મને.” પ્રણવે લગભગ રાડ પાડી.

“સર, અત્યારે એવું લાગે છે કે આ ખૂનનો આરોપ તમારા પત્ની ઉપર આવશે.” રઘુવીર ઝાલાએ કહી નાખ્યું, “અત્યારે તો સસ્પેક્ટ છે.”

“વ્હોટ આર યુ ટોલકિંગ? મગજ ફરી ગયું છે, તમારું?” પ્રણવ પોતાના કાબૂ બહાર નીકળી ગયો. આ હોસ્પિટલ છે અને પોતે ઓ.ટી.ની બહાર ઊભો છે એ ભૂલીને એણે બૂમો પાડવા માંડી, “જહાન્વી મારી પત્ની છે. એમ.એ. એમ.ફીલ., ભણેલી ગણેલી છે એ. ખૂન શું કામ કરે? એ પણ મારી માનું? તમને કંઈ ન જડે એટલે...” એની બાજુમાં ઊભેલા ડોક્ટર નિકુંજે હળવેથી એનું બાવડું પકડીને દબાવ્યું. પ્રણવને અચાનક ખ્યાલ આવ્યો કે પોતે ઓપરેશન થિયેટરની બહાર ઊભો રહીને રાડારાડ કરી રહ્યો હતો. એણે પોતાની જાત પર કાબૂ મેળવી લીધો. ઊંડો શ્વાસ લઈ એક ક્ષણ માટે ચૂપ રહી એણે પૂછ્યું, “કોઈ એવિડન્સ છે કે એમ જ ધરપકડ કરી છે?”

“સર! હું એસીપી છું. એક સન્માનીય ડોક્ટરની ભણેલી-ગણેલી પત્નીની ધરપકડ તદ્દન પુરાવા વગર તો નહીં જ કરી હોય.” કહીને રઘુવીર ઝાલાએ વાત પૂરી કરતાં છેલ્લું વાક્ય કહ્યું, “હવે ત્યાં રહીને લાંબી ચર્ચા કરવાને બદલે ફર્સ્ટ ફ્લાઈટ પકડીને અમદાવાદ આવો તો તમારી પત્નીની મદદ કરી શકશો.” ફોન ડીસકનેક્ટ થઈ ગયો. અક્કલ બહેર મારી ગઈ હોય એમ તદ્દન અવાક થઈને ડૉ. પ્રણવ પોતાના હાથમાં પકડેલા સેલફોન તરફ વિસ્ફારીત આંખે જોતા રહ્યા... એ ફોન છુટ્ટો ફેંકવા જતો હતો ત્યાં જ નિકુંજે એનો હાથ પકડી લીધો.

“પ્રણવ, પ્રણવ...” ડૉ. નિકુંજને ડર લાગ્યો કે ક્યાંક પ્રણવનું મેન્ટલ બેલેન્સ ખસી ન જાય.

“મારે અમદાવાદ જવું છે, હમણાં જ.” પથ્થર જેવા થઈ ગયેલા પ્રણવની આંખોમાંથી અચાનક આંસુનો ધોધ વહી નીકળ્યો, “મા નથી રહ્યાં, જહાન્વી ઈઝ ઈન બિગ ટ્રબલ.” એ પોતાના બંને હાથ ફેલાવીને નિકુંજને ભેટી પડ્યો. નિકુંજનો વ્હાઈટ એપ્રન પોતાની બંને મુઠ્ઠીમાં પકડીને એણે નિકુંજને એટલા જોરથી હચમચાવ્યો કે બંને લગભગ પડતા પડતા રહી ગયા, “પ્લીઝ, મને અમદાવાદ મોકલવાની વ્યવસ્થા કર.”

“હા, હું વ્યવસ્થા કરું છું, તું પેકિંગ કર.” કહીને નિકુંજે વર્કસ્ટેશન પર કામ કરી રહેલી નર્સને બોલાવી પ્રણવની સંભાળ રાખવાનું કહ્યું. પોતે હોસ્પિટલના ડીન પાસે જઈને એમને પરિસ્થિતિ સમજાવી. પ્રણવને અહીં રિલિવ કરવાની વિનંતી કરી. ડીને પેપર્સ તૈયાર કરવાની સૂચના આપવા માંડી...

રાત્રે અગિયાર વાગ્યાની એમીરેટ્સ એરલાઈનની ફ્લાઈટના બિઝનેસ ક્લાસમાં ડૉ. પ્રણવ મજિઠિયાએ જ્યારે સીટ બેલ્ટ બાંધ્યો ત્યારે એની નજર સામે એનું ઘર, એની મા અને જહાન્વીના ચિત્રો કોઈ સિનેમાની પટ્ટીની જેમ સડસડાટ પસાર થવાં લાગ્યાં.

“એમિરેટ્સ એરલાઈનની ફ્લાઈટ નંબર ઈકે ૨૦૨ જેએફકેથી ઉપડીને દુબઈ જશે...” આરોહ-અવરોહ વગરનો એર હોસ્ટેસનો અવાજ એનાઉન્સમેન્ટ કરી રહ્યો હતો. સીટબેલ્ટ બાંધવાની, ખુરશીઓ સીધી રાખવાની સૂચના પૂરી થઈ હતી. રન-વે તરફ જઈ રહેલી ફ્લાઈટની ઘરઘરાટીથી ડૉક્ટર પ્રણવને બેચેની થવા લાગી. હજી કેટલાય કલાકો વિમાનમાં બેસી રહેવું પડશે. કોઈ સાથે વાત નહીં થઈ શકે. એ વિચાર માત્રથી પ્રણવને પોતાના શ્વાસ રુંધાતા હોય એવું લાગ્યું.

એણે એરપોર્ટથી જહાન્વીને સંપર્ક કરવાનો પ્રયાસ કરી જોયો. જહાન્વીનો ફોન ફરી રઘુવીર ઝાલાએ જ ઉપાડ્યો.

“યસ...” એનો અવાજ અત્યંત સરકારી અને ભાવવિહીન હતો, “બોલો ડૉક્ટરસાહેબ.”

“એક વાર જહાન્વી સાથે વાત કરવા દો.” ડૉ. પ્રણવે આજીજી કરી, “પ્લીઝ.”

“લૂક ડૉક્ટર, તમારા મધરના મર્ડર કેસમાં જહાન્વી પ્રાઈમ સસપેક્ટ છે. એનો ફોન અમારી કસ્ટડીમાં છે. તમારું નામ વાંચું છું એટલે ફોન ઉપાડું છું, એમ વિચારીને કે તમે પરદેશ છો, કદાચ કંઈ જરૂર પડે.” રઘુવીર ઝાલાએ જરાક કડક થઈને કહ્યું, “એમ ફોન ન અપાય મારાથી.”

“એક વાર સર...” ડૉક્ટર પ્રણવ પોતે પણ અમદાવાદ પૂરતી તો એક સેલેબ્રિટી જ હતા. એમનું નામ અને કામ બંને અત્યંત આદરથી જોવાતા. એણે આવી આજીજી કરવી પડે એ એને પોતાને પણ જરા અજુગતું જ લાગ્યું, પરંતુ અત્યારે જહાન્વી સાથે વાત કરવી

એ એની એકમાત્ર જરૂરિયાત હતી, “લીઝ સર, બે મિનિટ માટે મારે જહાન્વી સાથે વાત કરવી છે.”

પ્રણવના અવાજમાં એટલી બધી અસહાયતા હતી કે રઘુવીર ઝાલા પણ જરા ઈમોશનલ થઈ ગયા. એમણે દયા ખાઈને જહાન્વીને ફોન આપ્યો.

આમ તો એકવાર જેને સસ્પેક્ટ તરીકે કસ્ટડીમાં લેવામાં આવે એને કોઈ પણ સાથે વાત કરવાની છૂટ નથી હોતી. એના ઘરની કોઈ ચીજ બીજા કોઈને અડવા દેવામાં આવતી નથી. ખાસ કરીને જ્યારે ખૂન કેસનો મામલો હોય, ત્યારે તો બધાં જ વધુ પડતા કોન્શીયસ થઈ જાય છે. એસીપી રઘુવીર ઝાલાએ આમતેમ જોઈને એકદમ ધીમા અવાજે જહાન્વીને કહ્યું, “બાથરૂમમાં જઈને તમારા હસબન્ડ સાથે વાત કરી લો.” એમણે હળવેથી જહાન્વીનો ફોન એના હાથમાં આપ્યો. ફોન હાથમાં આવતા જ જહાન્વીના મૂત:પ્રાય થઈ ગયેલા શરીરમાં જાણે ચેતનાનો સંચાર થયો હોય એમ એ સ્ફૂર્તિમાં બાથરૂમ તરફ જવા લાગી, “ફલશ કે નળનો અવાજ ચાલુ રાખજો.” રઘુવીરે ધીમેથી કહ્યું, “તમારો અવાજ બહાર ન સંભળાવો જોઈએ. પ્રોબ્લેમ થશે.” પોતાના હાથમાં જાણે પ્રણવનો હાથ પકડ્યો હોય એટલો સધિયારો જહાન્વીને આ ફોન હાથમાં પકડવાથી મળી ગયો. એણે આભારવશ નજર ઊઠાવીને રઘુવીર તરફ જોયું, પરંતુ આસપાસ ઊભેલા કોન્સ્ટેબલ્સ અને પીઆઈની નજર ન પડે એટલે રઘુવીરે તરત જ પોતાનો ચહેરો ફેરવી લીધો.

જહાન્વી બાથરૂમ તરફ જવા લાગી એટલે રઘુવીરે એક મહિલા કોન્સ્ટેબલને કહ્યું, “એની સાથે જાવ.” મહિલા કોન્સ્ટેબલ જહાન્વીની સાથે બાથરૂમ તરફ ચાલવા લાગી. એના હાથમાં પકડેલો ફોન મહિલા કોન્સ્ટેબલની નજરે ન ચઢે એની સાવચેતી રાખીને જહાન્વી આગળ ચાલતી હતી. એણે ફોન પોતાના બે હાથમાં પકડીને હાથને આગળની તરફ એવી રીતે રાખ્યા હતા કે ફોન કોઈની નજરે ન ચઢે.

જહાન્વી બાથરૂમમાં દાખલ થઈ ત્યારે મહિલા કોન્સ્ટેબલે એને કહ્યું, “દરવાજો અંદરથી લોક નહીં કરતા.” જહાન્વી ઓકું ધૂણાવીને આશાંકિત છોકરીની જેમ બાથરૂમમાં દાખલ થઈ.

એણે પ્રણવનો નંબર ડાયલ કર્યો. મરતો માણસ ઓક્સિજનની રાહ જોતો હોય એવી રીતે હાથમાં ફોન પકડીને જહાન્વીના ફોનની રાહ જોઈ રહેલા પ્રણવે અડધી રીંગમાં તો ફોન રિસિવ કરી લીધો, “જાનુ... જાનુ જરાય ચિંતા નહીં કરતી. બસ હું પહોંચું જ છું.”

આટલું સાંભળતાં જ જહાન્વીનો ડૂમો છૂટી ગયો. એણે રડવા માંડ્યું. બહાર ઊભેલી મહિલા કોન્સ્ટેબલને એનો અવાજ સંભળાયો, પણ એણે ખાસ ધ્યાન આપ્યું નહીં. જહાન્વીએ બેસીનનો નળ ચાલુ કર્યો.

ડોક્ટર પ્રણવ મજિઠિયાએ એનો બાથરૂમ બહુ ટેસ્ટફૂલી અને રોમેન્ટીક ડિઝાઈન કર્યો હતો. એ પરણ્યા નહોતા ત્યારે ઘરનું રીનોવેશન થઈ રહ્યું હતું. ટર્કોઈશ બ્લૂ રંગના સિન્થેટીક માર્બલની એક દીવાલ, એની સામે બ્લૂ સીગ્રીન, સ્કાય બ્લૂ અને રેડ રંગના

મોઝેઈક ટાઈલ્સમાં બનાવેલું વિશાળ મોરપીચ્છ... આખા બાથરૂમમાં છૂટક ગોઠવાયેલા મોરપીચ્છની ડિઝાઈનવાળા ટાઈલ્સ, એક આખી દીવાલ જેટલો અરીસો, બાથરૂમની અંદર જાકુઝી અને સ્ટીમબાથની વ્યવસ્થા... એક બેડરૂમ જેટલી સાઈઝનો બાથરૂમ કોઈ ડિઝાઈનર વગર પ્રણવે બનાવડાવ્યો ત્યારે એમના આર્કિટેક્ટે એમને પૂછ્યું હતું, “સર, બાથરૂમમાં આટલો બધો ખર્ચો?”

“મારે માટે બાથરૂમનું મહત્ત્વ બેડરૂમથી ઓછું નથી.” પ્રણવની વાત સાંભળીને આર્કિટેક્ટને બહુ નવાઈ લાગેલી, “રોમાન્સ માટે યોગ્ય વાતાવરણ તો હોવું જોઈએ ને?” પ્રણવે કહેલું, “આપણે હોટેલ અને રીસોર્ટમાં હનીમૂન કરવા કેમ જઈએ છીએ?” પ્રણવે પૂછેલું. આર્કિટેક્ટ એની સામે બાઘાની જેમ જોઈ રહેલો. આટ-આટલા ઘર ડિઝાઈન કર્યા છતાં એને અમદાવાદમાં આવો કોઈ ક્લાયન્ટ નહોતો મળ્યો. પ્રણવે હસીને કહેલું, “મારે તો ઘરમાં જ રીસોર્ટ બનાવવો છે. ફાઈવ સ્ટાર હોટેલથી સારો બાથરૂમ અને એવું જ ડ્રેસર...”

નળનો અવાજ જહાન્વીના અવાજને દબાવી રહ્યો હતો. એણે ખૂબ ધીમેથી કહ્યું, “મેં કંઈ નથી કર્યું.” એની આંખોમાંથી સડસડાટ આંસુ વહી રહ્યાં હતાં.

“જાણું છું.” પ્રણવે કહ્યું, એને પણ રડવું આવી ગયું, “તારે આ કહેવાની જરૂર છે?”

“હું રાત્રે પાણીની બોટલ લેવા ઊઠી ત્યારે...” જહાન્વીએ કહેવાનો પ્રયત્ન કર્યો. એનું ગળું રુંધાઈ ગયું, “મેં નીચે અવાજ સાંભળ્યો.”

“જાનુ!” પ્રણવને જાણે અત્યારે કશું જ સાંભળવું નહોતું, “તું શાંત રહે. હું પહોંચું એટલીવાર ધીરજ રાખ. મેં સોહમને ફોન કર્યો છે. એ પહોંચતો જ હશે.” પ્રણવનો દોસ્ત સોહમ્ મહેતા ભારતના શ્રેષ્ઠ ક્રિમિનલ લોયર્સમાંનો એક ગણાતો. બેંગલોરની લો કોલેજમાં ભણીને એણે લંડનથી બેરીસ્ટરની ડીગ્રી લીધી હતી. અમદાવાદમાં રહેવાને બદલે એણે દિલ્હીને પોતાનું નિવાસસ્થાન બનાવ્યું. વસંત વિહારમાં એનો બંગલો અને મંડીહાઉસ પાસે નાનકડા રો-હાઉસ જેવા મકાનમાં બે માળની ઓફિસ હતી.

પ્રણવ, સોહમ્ અને નિકુંજ, છેક સ્કૂલથી આ ત્રણ જણા એકબીજાના એવા મિત્રો હતા કે એકબીજા માટે જાન આપતાં પણ અચકાય નહીં. પ્રણવને એકલો મોકલતાં નિકુંજનો જીવ ન ચાલ્યો એટલે એણે તરત સોહમને ફોન કરી દીધો હતો. એ દિવસની બધી એપોઈન્ટમેન્ટ કેન્સલ કરીને સોહમ્ દિલ્હી-મુંબઈ ફ્લાઈટ પકડવા એરપોર્ટ જવા નીકળી ગયો. નિકુંજે જ્યારે પ્રણવને આ વાત જણાવી ત્યારે પ્રણવને એક જાતની નિરાંત થઈ ગઈ. એને બહુ મોટી રાહત હતી કે પોતે પહોંચે એ પહેલાં સોહમ્ અમદાવાદ પહોંચી જશે.

હજી રાતના બનેલી ઘટના પોલિસ પાસે સવારે પહોંચી... એફઆઈઆર થાય અને બીજી ફોર્માલિટીઝ પૂરી થાય એ પહેલાં તો અમદાવાદ શહેરમાં આ સમાચાર વાયુવેગે ફેલાઈ ગયા. કોણ જાણે ક્યાંથી એક વિડિયો ક્લીપ પણ ફરવા લાગી. વીરબાળાબહેનના

લોહી-લુહાણ મૃતદેહની એક વિડિયો ક્લીપમાં રડતી, કકળતી, માથા પટકતી જહાન્વી પણ દેખાતી હતી. અમદાવાદના લોકો માટે આ સમાચાર સવારની ગોસિપથી વધુ કંઈ નહોતા.

રાજપથ-કર્ણાવતી ક્લબમાં ચાલવા આવનારા ઘણા લોકોએ આ વિડિયો સાથે મળીને જોયો. ફાફડા અને સેવ-મમરાની જ્યાફત ઉડાવતા-ઉડાવતા ડૉ. પ્રણવ મજિઠિયા કેટલા સારા ડૉક્ટર છે અને એણે કોને કોને સાજા કર્યા એની ચર્ચા તો થઈ, પણ સાથે સાથે જહાન્વીના ચારિત્ર્યને પણ ચીરફાડ કરીને જોવાનું આ લોકોએ ઇચ્છ્યું નહીં.

“ખબર પડી?” પ્રણવની બિલકુલ બાજુમાં રહેતા પરાગ પટેલ અને નિકેશ શાહ રોજ રાજપથ ચાલવા જતા. હજી તો એકબીજાને ગૂડમોર્નિંગ વીશ નહોતું કર્યું, ત્યાં જ નિકેશે પૂછી નાખ્યું.

“હા ચાર!” અદોદળા, લાડુ જેવા બટકા પરાગે ડોકું ધૂણાવ્યું, “સાલું ગજબ કહેવાય. આપણી બિલકુલ બાજુમાં આટલો મોટો કાંડ થઈ ગયું અને આપણને ખબર જ ના પડી.”

“ભઈ એ.સી. ચાલુ હોય, દરવાજા બંધ હોય...” નિકેશે કલેરીફિકેશન આપ્યું, “આમેય એ લોકો ક્યાં સંબંધ રાખે છે?” નિકેશની વાત ખોટી નહોતી. પ્રણવ અને જહાન્વી એકબીજામાં ઓતપ્રોત રહેતાં. અડોશી-પડોશીઓ સાથે હેલો-હાયાથી વધારે સંબંધ નહોતો. જરાક લાંબું વીકએન્ડ આવે એટલે બંને જણા ગાડી લઈને ક્યાંક ઉપડી જતાં. પ્રણવના મમ્મી વીરબાળાબહેન પણ પ્રમાણમાં ઓછું બોલતાં. એમને વાંચનનો જબરદસ્ત શોખ હતો. ગાર્ડનિંગ એમનો બીજો શોખ. ઈફોતેર વર્ષની ઉંમરે પણ કડક ચાલ ને કડક સાડી! સરસ મઝાનો અંબોડો, ગળામાં મંગળસૂત્ર ને લાલ ચાંદલો. પ્રણવના પપ્પા ગુજરી ગયા એ વાતને સાત વર્ષ થયાં, પરંતુ વીરબાળાબહેનના શુંગાર અને દેખાવમાં કોઈ ફેર પડ્યો નહોતો. એ હંમેશા કહેતાં, “જયેશને હું આવી જ ગમતી. એકાદ દિવસ મંગળસૂત્ર કાઢ્યું હોય તો જયેશ ડ્રેસિંગ ટેબલના ડ્રોઅરમાંથી ગોતીને જાતે મને પહેરાવતા, ને ચાંદલા વગરનું કપાળ તો જયેશને બિલકુલ ગમતું નહીં... હું તો એને જેવી ગમતી હતી એવી જ રહીશ.”

એમની વાત ખોટી નહોતી. વીરબાળાબહેન અને જયેશભાઈનું લગ્નજીવન કોઈને પણ ઈર્ષ્યા પમાડે તેવું હતું. ત્રીસ વર્ષના લગ્નજીવન પછી પણ જયેશભાઈ અને વીરબાળાબહેન રોજ હિંચકે બેસીને સાંજની ચા સાથે પીતાં. વર્ષમાં બેથી ત્રણ વાર બે જ જણા એકબીજાની સાથે સમય પસાર કરવા કોઈ રીસોર્ટ કે નાનકડી જગ્યાએ જઈને બે-ત્રણ દિવસ વીતાવવાનું ચૂકતા નહીં. જયેશભાઈને સંગીતનો ચસ્કો હતો.

અમદાવાદમાં એમનું ઘર કલાકારો માટે “સરાઈ” ગણાતું. અમદાવાદમાં કાર્યક્રમ હોય ને જયેશભાઈને ત્યાં પાર્ટી ન હોય એવું ભાગ્યે જ બનતું. પીવા-પીવડાવવાના ને ખાવા-ખવડાવવાના શોખીન! પ્રણવના પિતા જયેશ મજિઠિયા અમદાવાદના બિલ્ડર્સની દુનિયામાં બહુ મોટું નામ ગણાતું. પ્રણવ સાવ નાનો હતો ત્યારે એણે ઘરના કબાટોમાં લાખો રૂપિયાના કેશની થપ્પીઓ મૂકાતી અને લેવાતી જોઈ હતી. માતા-પિતાનું એકમાત્ર સંતાન હોવાને કારણે પ્રણવે ક્યારેય “ના” સાંભળી જ નહોતી. પહેલ વહેલું જ્યારે હાલી ડેવિડસન મોટરસાઈકલ અમદાવાદના બજારમાં આવ્યું ત્યારે પહેલી દસ મોટરસાઈકલમાંથી એક પ્રણવને એના ઓગણીસમા જન્મદિવસની ભેટરૂપે મળી હતી.

વીરબાળાબહેન એમના પતિને ઘણીવાર કહેતાં, “આટલા બધા પૈસા ખર્ચો છો, આની પાછળ, પણ છોકરો બગડી જશે. પૈસાની કિંમત નહીં સમજાય એને જિંદગીભર.”

જયેશભાઈ જવાબ આપતા, “પૈસા વાપરતાં શીખશે તો જ કમાતાં શીખશે એટલું યાદ રાખજે.” એ હસીને વીરબાળાબહેનને સમજાતા, “આપણે ક્યાં વધારે સંતાનો છે કે પ્રોપર્ટીના ઝઘડા થાય. એક જ દીકરો છે. જે છે એ બધું એનું જ છે ને!” જયેશભાઈની ઈચ્છા હતી કે પ્રણવ સિવિલ એન્જિનિયરિંગ કરે, પરંતુ પ્રણવે દસમા ધોરણથી જ ડોક્ટર બનવાની જાહેરાત કરી દીધેલી. શરૂઆતમાં કોઈએ એની જાહેરાતને બહુ ગંભીરતાથી નહોતી લીધી, પણ બારમા ધોરણના રિઝલ્ટ પછી જ્યારે પ્રણવ એના નિર્ણયને વળગી રહ્યો ત્યારે જયેશભાઈએ આનંદથી કહેલું, “કાંઈ વાંધો નહીં. એને જે કરવું હોય તે કરે. એની મઝામાં આપણી મઝા... એના સુખમાં આપણું સુખ.”

ને સાચે જ, જયેશભાઈએ પ્રણવને કોઈ દિવસ, કોઈ વાતની ના નહોતી પાડી...

આંખ ઉપર બ્લાઈન્ડર પહેરીને ઊંઘવાનો પ્રયત્ન કરી રહેલા પ્રણવને ઊંઘ તો આવે એમ જ નહોતું. એરહોસ્ટેસે એને બે-ત્રણ વાર નમ્રતાથી કંઈ ખાવા-પીવા વિશે પૂછ્યું, પણ પ્રણવને કશાયની રૂચિ નહોતી. એણે ડુ નોટ ડીસ્ટર્બનું સ્ટીકર કાઢીને પોતાની સીટની આગળ લગાડી દીધું. આંખો મીંચીને ઊંઘવાનો પ્રયત્ન કરતો રહ્યો.

વિચારોનું આક્રમણ એટલું ભયાનક હતું કે અંતે એણે આંખો બંધ રાખવાને બદલે બ્લાઈન્ડર કાઢીને સામે લગાવેલા ટીવી સેટ પર બોલિવૂડ સિનેમા શોધવાનો પ્રયત્ન કરવા માંડ્યો. કોઈક રીતે મગજ રોકાયેલું રહે એ અત્યારે પ્રણવ માટે ખૂબ જરૂરી હતું. વિચારોનું ધમાસાણ એટલું ભયાનક હતું કે પ્રણવને પોતાનું માથું ફાટી જવાની બીક લાગવા માંડી.

એનું મન જાણે ભૂતકાળના પ્રવાસે નીકળ્યું હોય એમ જિંદગીની એક-એક ઘટનાઓના પાનાં ખૂલી ખૂલીને એની નજર સામે તાદૃશ્ય થવા માંડ્યા.

ઓગણત્રીસ વર્ષનો થયો ત્યાં સુધી પ્રણવની જિંદગીમાં કોઈ સમસ્યા આવી જ નહોતી. તકલીફ શું કહેવાય, દુઃખ શું કહેવાય, સંઘર્ષ શું કહેવાય એની પ્રણવને ખબર જ પડવા દીધી નહોતી.

જયેશભાઈના મોટાભાઈ જિગીષભાઈ મજિઠિયા પણ અમદાવાદના શેરમાર્કેટમાં મોટું માથું કહેવાતા. બે ભાઈઓ અને એક બહેનનો આ પરિવાર આમ સંયુક્ત ને આમ તદ્દન સ્વતંત્ર હતો. જયેશભાઈના બહેન હેમાબહેનના લગ્ન મુંબઈ થયાં હતાં. એ પણ સુખી-સંપન્ન અને સંસ્કારી પરિવારમાં આનંદથી રહેતાં હતાં. દર રક્ષાબંધને બધા અમદાવાદમાં ભેગા મળતાં. છેલ્લાં કેટલાંય વર્ષોથી આ પરંપરા તૂટી નહોતી. બધા જયેશભાઈને ઘેર ભેગાં થતાં, રક્ષાબંધન ઉજવતા અને ત્રણેય ભાઈ-બહેનના પરિવાર ત્રણ-ચાર દિવસ માટે કોઈક સ્થળે જઈને સાથે રહેતા.

૨૦૧૦ની બળેવ પછી હેમાબહેન પોતાને સાસરે ગયાં, જિગીષભાઈ એમની જિંદગીમાં વ્યસ્ત થઈ ગયા. જયેશભાઈ અને એમનો પરિવાર પણ રુટિનમાં ગોઠવાઈ ગયો. એ વર્ષે પ્રણવની જિંદગીમાં પહેલીવાર સમસ્યા, આઘાત, પ્રશ્ન આવીને ઊભો રહ્યો.

બળેવના બરાબર દસ દિવસ પછી, ત્રીજી સપ્ટેમ્બરે રાત્રે જયેશભાઈનું ખૂન થયું.

જમીને, લગભગ સાડા આઠ વાગે “પાન ખાઈને આવું છું” કહીને ચાલવા નીકળેલા જયેશભાઈ રાતના પોણા બાર સુધી પાછા ન આવ્યા ત્યારે એમની શોધખોળ શરૂ થઈ. આવું પહેલીવાર નહોતું થયું. કોઈ મળી જાય તો ગપ્પાં મારવા ઊભા રહી જવાની, કોંફી પીવા જતા રહેવાની એમને ટેવ હતી.

વીરબાળાબહેને એમનો ફોન ડાયલ કર્યો ત્યારે એક અવાજે વીરબાળાબહેનને કહ્યું, “બહુ વહેલું યાદ આવ્યું, પતિને શોધવાનું...”

“તમે કોણ બોલો છો?” વીરબાળાબહેનને લાગ્યું કે કોઈક મજાક કરી રહ્યું છે. જયેશભાઈના ઘણા મિત્રો હતા, જે આવા પ્રેન્કસ કરતા, “જયેશને ફોન આપો..” આછો થડકારો થયો, છતાં વીરબાળાબહેને ગંભીરતાથી લીધા વગર કહ્યું.

“જયેશ હવે વાત નહીં કરી શકે.” એ અવાજે કહ્યું, ફોન ડીસકનેક્ટ થઈ ગયો, પછી આઉટ ઓફ રીચ! બાર વાગે જ્યારે એમને શોધવાના શરૂ કર્યા ત્યારે ખબર પડી કે એ પાન ખાઈને એ પોણા નવ વાગે ઘર તરફ નીકળી ગયા હતા...

લગભગ અડતાલીસ કલાકની શોધખોળ, પોલિસ તપાસ માટે ખૂબ બધી ઓળખાણ લગાડ્યા પછી અંતે જ્યારે જયેશભાઈનું શબ મળ્યું ત્યારે પરિવાર પર આભ તૂટી પડ્યું હતું. જયેશભાઈના પેટ અને છાતીની વચ્ચે કોઈકે ધારદાર ચપ્પૂથી સત્તર ઘા કર્યા હતા. લોહિલૂહાણ ઝભ્ભો-લેંઘો, ચહેરા પર થીજી ગયેલા પીડાના ભાવ અને આશ્ચર્યમાં પહોળી રહી ગયેલી આંખો પરથી એટલું ચોક્કસ સમજાતું હતું કે ચપ્પૂના ઘા મારનાર ઓળખીતો માણસ હતો. જયેશભાઈ એને જાણતા હતા, એ નક્કી હતું.

જયેશભાઈની ઘડિયાળ, ડાબા હાથની ત્રીજી આંગળીમાં પહેરેલી સોનાના બેન્ડ જેવી વીંટી, ખિસ્સામાં મૂકેલા વોલેટમાં રહેલા લગભગ સાડા ત્રણ હજાર રૂપિયા, એમનો મોંઘો સેલફોન, બધું જ અકબંધ હતું. ચોરી માટે કોઈકે એમનું ખૂન કર્યું હોય એ થિયરી તો કામ લાગે એમ જ નહોતી. અદાવતની થિયરી પોલિસે અજમાવી જોવાનો પ્રયાસ કર્યો, પણ જયેશભાઈને કોઈ સાથે, ક્યાંય નાનો સરખો ઝઘડો થયાની વિગતો પણ એમને મળી નહીં!

જયેશભાઈ “ચારોં કે ચાર” જેવા માણસ હતા. તદ્દન અજાણ્યા લોકોની પણ ખુલ્લા દિલે મદદ કરી હતી એમણે. કંઈ કેટલાય લોકોના ઓપરેશન અને દવા માટે, ફી અને સ્કોલરશીપ માટે પૈસા છૂટ્ટે હાથે વેર્યા હતા. એમનો કોઈ દુશ્મન હોઈ શકે એ વિચાર જ મોટાભાગના લોકોને ગળે નહોતો ઉતરતો! તેમ છતાં, પોલિસે અદાવતની થિયરી લગાવીને તપાસ કરવાનો ઘણો ડોળ કર્યો... પછી, કેસ ક્લોઝ કરી દેવામાં આવ્યો.

પોલિસે જ્યારે જ્યારે તપાસ કરવા માટે વીરબાળાબહેનના સ્ટેટમેન્ટ લીધા ત્યારે દરેક વખતે એમણે એવા જવાબો આપ્યા જેમાંથી કોઈ કશું શોધી શકે નહીં! મોટેભાગે એમનું વર્તન પોલિસ સાથે નોન-કોઓપરેટીવ રહ્યું. પોલિસે જ્યારે કેસ ક્લોઝ કર્યો ત્યારે વીરબાળાબહેને એક પણ વાર તપાસ ચાલુ રાખવાનો આગ્રહ ન કર્યો એ વાતની પ્રણવને સતત નવાઈ લાગતી રહી, એણે ઘણી વાર વીરબાળાબહેનને એ વિશે પૂછ્યું પણ ખરું, “તું

કેમ તપાસનો આગ્રહ નથી કરતી ? આપણે ઉપર સુધી જઈએ, દિલ્હી સુધી...” પ્રણવને ખ્યાલ આવી ગયો હતો કે એ જ્યારે જ્યારે આ વાત કાઢતો ત્યારે વીરબાળાબહેનની આંખો કોઈક ન સમજાય તેવા ભયથી બેચેન થઈ જતી. એ વાત બદલી નાખતાં.

પ્રણવ સાથે વીરબાળાબહેનને આ બાબતે દલીલ પણ થઈ જતી. વીરબાળાબહેન કોઈ પણ હિસાબે આ તપાસ બંધ થાય એવો જ પ્રયત્ન કરતાં રહ્યાં, એ પ્રણવનો વહેમ હતો કે પછી એ જ સત્ય હતું! પોતે જ્યારે જયેશભાઈનો ફોન લગાડ્યો ત્યારે કોઈકે ફોન ઉપાડીને એમની સાથે વાત કરી હતી એ વાત વીરબાળાબહેને કોઈ દિવસ પ્રણવને જણાવી નહીં. પોલિસને પણ આ વાત વીરબાળાબહેને કહી નહીં.

એમણે આવું કેમ કર્યું એનો જવાબ હવે વીરબાળાબહેનની સાથે જ ચાલી ગયો.

વીરબાળાબહેન નસીબદાર હતા કે પછી હોંશિયાર... પણ જયેશભાઈ પાસેથી એમણે ધંધાની બધી વિગતો જાણી રાખી હતી. રોકડા પૈસા લીધા હોય એની ચિઠ્ઠીઓ, રુપિયા આપ્યા હોય એની વિગતો અને ઈન્વેસ્ટમેન્ટ સહિત બધું જ વીરબાળાબહેનને જણાવ્યું હતું, જયેશભાઈએ...

એ ક્યારેક કહેતા, “હું અચાનક ન રહું તો તને બધી ખબર હોવી જોઈએ.”

“ને, એ પહેલાં હું જ ન રહું તો?” વીરબાળાબહેન પૂછતાં.

“તો નિરાંત!” જયેશભાઈ કહેતા ને પછી હસતા, પણ એમના પત્નીને હંમેશા લાગતું હતું કે જયેશભાઈ એમનાથી કશુંક છૂપાવતા હતા. આ “કશુંક” શું હતું, એની તો વીરબાળાબહેનને કદી ખબર પડી નહીં, પરંતુ પતિના અચાનક મૃત્યુ પછી ભાંગી પડવાને બદલે સિત્તેર વર્ષની એ સ્ત્રીએ કમર કસી અને ધીમે ધીમે કરીને બધું થાળે પાડ્યું. વીરબાળાબહેનની કુનેહથી અને જયેશભાઈની દૂરદષ્ટિથી પરિવારને જરાક પણ આર્થિક તકલીફ પડી નહીં!

આંખો ખુલ્લી રાખીને સામે નાનકડા ટીવીના સ્ક્રીન ઉપર બોલિવૂડની કોઈ હિન્દી ફિલ્મ જોવાનો પ્રયત્ન કરી રહેલા પ્રણવને એ સ્ક્રીન ઉપર ફિલ્મ નહીં પણ પોતાના વીતી ગયેલા દિવસોનાં પ્રસંગો દેખાતા હતા.

પિતાના મૃત્યુ પછીના બે વર્ષ પરિવાર માટે ભયાનક સંઘર્ષના વર્ષો હતાં. પંચોતેર વર્ષના જયેશભાઈ આવી રીતે અચાનક જતા રહ્યા એનાથી મા-દીકરો એકલાં પડી ગયાં. પ્રણવ ડોક્ટર થઈ ગયો હતો. ઓન્કોલોજીની ડિગ્રી મળવાના છેલ્લા થોડા મહિના બાકી હતા એટલે એ ભયાનક વ્યસ્ત રહેતો. એને ક્યારેક ગીલ્ટ થઈ આવતું, મા સાથે બેસવાનો સમય મળતો નહીં.

એ ક્યારેક કહેતો, “મને બહુ ગીલ્ટ થાય છે... ખરેખર તારી જોડે રહેવું જોઈએ ત્યારે સમય નથી આપી શકતો.”

“હું મારી રીતે મઝામાં છું.” વીરબાળાબહેન દીકરાને એકદમ ઈઝી કરી નાખતાં, “જો! પંચોતેર વર્ષના હતા એ, આજે નહીં તો પાંચ વર્ષે બેમાંથી એક તો જવાના જ હતા. સાચું

કહું તો એ પહેલાં ગયા, એ સારું થયું. હું એમના વિના ગોઠવાઈ ગઈ, એ મારા વિના ન જીવી શક્યા હોત.” વીરબાળાબહેનની વાત સારી હતી. પ્રણવ જાણતો હતો કે એના પિતા માટે પ્રણવની મમ્મી એ એક એવું એન્કર હતું જેના વિના એમની જીવનનાવડી અટવાઈ ગઈ હોત.

પ્રણવના પિતાના ખૂનીનો પત્નો પોલિસ લગાડી શકી નહીં. તમામ પ્રયત્નો છતાં આજે સાત વર્ષે પણ જયેશભાઈના ખૂનનો ભેદ વણઉકલ્યો જ રહી ગયો.

એમાં આજે આ બીજું ખૂન!

ભેચેન થઈ ગયેલા પ્રણવને સમજાતું નહોતું કે કોઈ એના પરિવારની પાછળ શું કામ પડ્યું છે.

એવું શું હતું કે જે પ્રણવ નહોતો જાણતો... એને જણાવવામાં નહોતું આવ્યું.

અમદાવાદમાં એસ.જી. હાઈવે પર આવેલી રાજપથ ક્લબની પાછળના ભાગમાં જયેશભાઈનો વિશાળ બંગલો હતો. બંગલો જોનારને લાગે કે આમાં પંદર-વીસ જણાનો પરિવાર રહેતો હશે, પરંતુ એ ઘરમાં ફક્ત જયેશભાઈ, વીરબાળાબહેન અને પ્રણવ રહેતાં હતા.

બાર જણનો સ્ટાફ.

જે જમાનામાં લોકો પાસે સ્કૂટર નહોતા, લ્યુના પણ લકઝરી ગણાતું, એ જમાનામાં જયેશભાઈ પાસે ત્રણ ગાડીઓ હતી... અત્યંત સુખી-એફલુઅન્ટ કહી શકાય એવા એ પરિવારના એકના એક, ડૉક્ટર થયેલા દીકરા માટે અનેક માંગા આવતા હતા. પ્રણવ એક યા બીજા કારણસર છોકરી જોવાનું જ ટાળી દેતો.

પહેલાં ભણતો હતો, પછી માસ્ટર્સ કરવું છે, પછી રિસર્ચ... પ્રણવ પાસે બહાનાંની ખોટ નહોતી. જયેશભાઈ પણ એને પરણવાનો બહુ આગ્રહ કરતા નહીં, એટલે વીરબાળાબહેન માટે પ્રણવને પરણાવવાનું કામ જરા વધુ અઘરું થઈ ગયું હતું.

જોકે, જયેશભાઈના ગુજરી ગયા પછી એમણે પ્રણવને પરણાવવાની હોંશ જાણે પડતી જ મૂકી દીધી. પ્રણવે પણ પોતાના લગ્નની વાતને વિસારે પાડી દીધી.

“પરણતો કેમ નથી?” વીરબાળાબહેન ક્યારેક વાતમાંથી વાત કાઢી પ્રણવને પૂછવા કરતા, “બત્રીસ વર્ષનો થયો. સારી છોકરીઓય વીણાઈ ગઈ, માર્કેટમાંથી.” એ જીવ બાળતાં, “શું નથી તારામાં? આટલો રૂપાળો છે...”

“રૂપાળો ક્યાં છું? હું તો કાળો છું.” પ્રણવ હસીને કહેતો. એના ગાલમાં ખાડા પડી જતા. એના નમણા ચહેરા પર શરમાળ સ્મિત આવી જતું. બ્રેકફાસ્ટ ટેબલ પર કે જમવાના સમયે આ વાત કાઢવાનું વીરબાળાબહેનને સહેલું પડતું, “શું કરવું છે તારે પરણાવીને?” પ્રણવ કહેતો, “તારી અને મારી વચ્ચે ઝઘડા કરાવશે. અત્યારે વહુ લાવવાની હોંશ છે તને, પછી એ જ તને કાઢવાની વાત કરશે ત્યારે?” એ મજાક કરતો.

એક મુઠ્ઠી અજવાળું

“એવું કંઈ થવાનું નથી. સારી, સંસ્કારી છોકરી આવે તો આપણે બેમાંથી ત્રણ થઈએ. જરા ઘર જેવું લાગે.” વીરબાળાબહેન કહી નાખતાં.

“સારું! એવી કોઈ સારી, સંસ્કારી છોકરી હોય તો કહેજે.” પ્રણવ હસીને ઊભો થઈ જતો, “મને તો કોઈ દેખાતી નથી, સારી, સંસ્કારી...” એ હસતો હસતો હોસ્પિટલ ચાલી જતો ને વીરબાળાબહેન ફરી પોતાની એકલતાનો દિવસ ધીમી ગતિએ શરૂ કરી દેતાં.

વિમાનની ગતિ પ્રણવને ઓછી લાગતી હતી. દુબઈ ઈન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ વિશ્વના સૌથી બીઝી એરપોર્ટમાંનું એક છે. દર બે મિનિટે એક ફ્લાઈટ આવે અથવા જાય... હજારો ગેટ્સ અને બધા ગેટ્સની વચ્ચે ઓપન ડ્યૂટી ફ્રી શોપિંગ એરિયા. આમ તો ડ્યૂટી ફ્રી નામનું જ હોય છે. દુબઈ એરપોર્ટ પર વસ્તુઓના ભાવ જોઈએ તો સમજાય કે આમાં “સસ્તું” કહી શકાય એવું કંઈ નથી, તેમ છતાં વિશ્વભરના ગોરા, કાળા, ઊંચા, નીચા, બૂચા, ભૂરી આંખોવાળા, સોનેરી અને કાળા વાળવાળા માણસો ત્યાં ભરપૂર શોપિંગ કરતા જોવા મળે.

દુબઈ ડ્યૂટી ફ્રી દુકાનોમાં દરવાજા કે કોઈ શોપ જેવી રચના નથી. એરપોર્ટની લોબીમાં ખુલ્લા રેક્સમાં ગોઠવેલો માલ... ચોકલેટ્સ, દારૂની બોટલ્સ, કોસ્મેટિક્સ, સન ગ્લાસીસ, કપડાં, પર્સ, પરફ્યુમ્સ ખરીદતાં અનેક લોકો ટ્રોલી લઈને આમથી તેમ ફરતા દેખાય. વચ્ચે વચ્ચે ગોઠવાયેલા હેલ્થ ડેસ્ક અને વિવિધ પ્રકારના ડેમો માટેની નાના-મોટા સ્ટોલ્સના સેટઅપ પણ જોવા મળે. હજારો માણસોની અવરજવર વચ્ચે જો કોઈ એક વ્યક્તિ ખોવાઈ જાય તો એને શોધવી લગભગ અસંભવ થઈ જાય. હજી તો દુબઈ જ ઉતર્યા હતા. અમદાવાદ પહોંચવાને બીજા છ કલાકની વાર હતી. પ્રણવનું મન અત્યંત બેબાકળું, બેચેન હતું. હવે જહાનવીને ફોન કરવાનો અર્થ નહોતો, કારણ કે રઘુવીર ફરી એને ફોન આપવાનો નહોતો. પ્રણવ દુબઈ એરપોર્ટના ડ્યૂટી ફ્રી શોપિંગ એરિયામાં આમથી તેમ આંટા મારતો હતો ત્યારે એની સામેથી અત્યંત ઝડપથી આવી રહેલા એક માણસે એના ખભે લટકતી લેપટોપ બેગમાં એક કાગળની ચિઠ્ઠી ખોસી દીધી. પ્રણવ કશું સમજે કે એ માણસને પકડે એ પહેલાં સામેથી આવી રહેલો એ માણસ બીજી દિશા તરફ જઈ રહેલો ભીડમાં ખોવાઈ ગયો.

પ્રણવ એની પાછળ દોડ્યો, પણ ડ્યૂટી ફ્રી એરિયાની ભીડમાં એને પકડી શકાયો નહીં.

આ ઘસાવું કે અથડાવું જરાય અસ્વાભાવિક નહોતું. આટલી ભીડમાં કોઈ સહેજ બેધ્યાન હોય તો અથડાઈ પડે એવું બને, પણ પ્રણવને અથડાયેલો માણસ જે રીતે પ્રણવ સામે જોયા વગર, સોરી કહ્યા વગર લગભગ દોડતો હોય એમ ત્યાંથી ભાગ્યો એ અસ્વાભાવિક હતું.

એક મુઠ્ઠી અજવાળું

એણે અથડાતાંની સાથે જ પ્રણવની લેપટોપ બેગમાં એક ચિઠ્ઠી ખોસી દીધી. સાદા લીટીવાળા કાગળને ચાર વખત વાળીને ત્રણેક ઈંચ જેટલી નાનકડી બનાવેલી એ ચિઠ્ઠી ખોલતાં પહેલાં પ્રણવે એ માણસનો પીછો પકડવાનો પ્રયાસ કર્યો, પણ એ માણસ ભીડમાં એવી રીતે ગુમ થઈ ગયો કે જાણે ઢગલાબંધ પીછાંની વચ્ચે એક વધારાનું પીછું ખોવાઈ જાય. થોડીવાર એની પાછળ દોડ્યા પછી પ્રણવ એક ખૂણામાં ઊભો રહ્યો. એણે એ ચિઠ્ઠી બહાર કાઢી.

ડાયરીનું પાનું ફાડીને લખાયેલી એ ચિઠ્ઠીની એક તરફ સ્પાઈરલ બાઈન્ડ ડાયરીના કાણાં હતાં. ઉતાવળમાં ફોડેલી ચિઠ્ઠીની એક બાજુ અવ્યવસ્થિત, અનઈવન હતી. ચિઠ્ઠીમાં સુવાચ્ય અક્ષરે અંગ્રેજીમાં લખ્યું હતું, “૨૦૧૦માં એક, ૨૦૧૭માં વન મોર... જે થયું છે એના વિશે લાંબી શોધખોળ કરવાનો પ્રયત્ન કરીશ તો બેમાંથી હજી એક માર્નસ થઈ જશે.” હાથમાં પકડેલી ચિઠ્ઠી સાથે બેચેન, અવાક થઈ ગયેલો પ્રણવ આવતી જતી ભીડ તરફ જોઈ રહ્યો હતો.

એને સમજાયું નહીં કે એણે શું કરવું જોઈએ. આ ચિઠ્ઠીનો અર્થ શું...

પ્રણવ માટે આ આખીયે પરિસ્થિતિ ભયાવહ તો હતી જ, સાથે સાથે એને જહાન્વી માટે પણ ડર લાગ્યો. “બેમાંથી એક એટલે કોણ!” પ્રણવનું હૃદય જોર જોરથી ધડકવા લાગ્યું. આવતા-જતા માણસો જાણે એના પર ઢુમલો કરવા જ આવી રહ્યા હોય એમ એ ધીમે ધીમે પાછળ ખસતો કાચની દીવાલને અડીને ઊભો રહી ગયો.

આંખો મીંચીને હાથમાં પકડેલી ચિઠ્ઠીનો ડુર્યો વાળીને એણે મુઠ્ઠીમાં એટલા જોરથી દબાવી દીધો, જાણે એ ચિઠ્ઠીમાં લખેલા અક્ષરોને એની હથેળીમાં છાપી દેવા માગતો હોય.

